

Tilapäinen valiokunta

Hallituksen puheenjohtajiston erottaminen

Kemijärven kaupunginvaltuusto päätti 28.10.2025 § 128:

1. asettaa keskuudestaan kuntalain §35:ssa tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginhallituksen puheenjohtajiston erottamista koskevaa asiaa;
2. valita tilapäiseen valiokuntaan kuusi jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen. Henkilöt valitaan kustakin valtuustoryhmästä:
3. nimetä varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;
4. että valiokunnan työskentelyssä noudatetaan soveltuvin osin kunnan hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin

Niemelän esitystä kannattivat Tarja Kaisanlahti, Suvi Nampajärvi ja Anita Ruokamo.

Puheenjohtaja totesi, että koska asiassa oli tehty kaupunginhallituksen esityksestä poikkeava kannatettu esitys, asia on ratkaistava äänestyksellä. Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: Ne, jotka kannattavat kaupunginhallituksen esitystä, vastaavat JAA ja ne jotka ovat Veikko Niemelän esityksen kannalla, vastaavat EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Suoritettua äänestyksessä annettiin 13 JAA-ääntä, 13 EI-ääntä ja 1 TYHJÄ (äänestyspöytäkirja liitteenä). Äänten mennessä tasan puheenjohtajan äänen ratkaistessa totesi puheenjohtaja Veikko Niemelän esityksen tulleen kaupunginvaltuuston päätökseksi. Pirkka Aalto jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Kokouksessa pidettiin neuvottelutauko klo 20.50 - 21.21 välisenä aikana. Vt. Elinvoimajohtaja Eero Saarijärvi poistui kokouksesta tauon aikana.

Kaupunginvaltuusto valitsi tilapäiseen valiokuntaan seuraavat henkilöt:

Jäsen:

Raija Kostamo, pj.
Sari Leinonen vpj.
Eino Meriläinen
Matti Hietanen
Kirsti Ojala
Timo Tuominen

Varajäsen:

Suvi Nampajärvi
Kati Pelkonen
Risto Korkalo
Hanna-Liisa Sutinen
Jani Tikkanen
Timo Alaräisänen

Tilapäisen valiokunnan ensimmäisessä kokouksessa oli mukana varsinaiset jäsen-ten lisäksi heidän varajäsenensä. Muissa kokouksissa oli paikalla kaikki varsinaiset jäsenet.

Tilapäisen valiokunnan työskentely

Kokous	
28.10.2025 KV 128 §	Valtuusto asetti valiokunnan
10.11.2025 TILAPVA	Valiokunta perehtyi annettuun tehtävään. Valiokunta pyysi valtuustoaloitteiden tekijöiltä kirjallisesti lisäselvityksen epäluottamuksen syistä. Lisäselvityspyyntö lähetettiin 13.11.2025 ja määräaika oli 21.11.2025 klo 16.00.
9.12.2025 TILAPVA	Valiokunta merkitsi tiedoksi saapuneet lausunnot, 7 kpl ja päätti kutsua valtuustoaloitteiden tekijät suulliseen kuulemiseen. Kutsu suulliseen kuulemiseen lähetettiin 17.12.2025, kuulemispäivä oli 13.1.12026. Valiokunta päätti kuulla kirjallisesti valtuuston puheenjohtajistoa. Kuulemiskirje lähetettiin 17.12.2025 ja määräaika oli 2.1.12026 klo 16. Valiokunta päätti kuulla hallituksen jäseniä ja varajäseniä kirjallisesti. Kuulemiskirje lähetettiin 18.12.2025, määräaika 2.1.2026 klo 16.
13.1.12026 TILAPVA	Valiokunta kuuli suullisesti valtuustoaloitteiden tekijöitä. Päätettiin kuulla suullisesti kaupunginhallituksen jäsenet, valtuuston puheenjohtajisto ja kaupunginjohtaja. Kutsu lähetettiin 15.1.2026.
21.1.2026 TILAPVA	Kuultiin suullisesti kaupunginhallituksen jäsenet ja valtuuston puheenjohtajisto. Yksi henkilö ei saapunut paikalle. Päätettiin kuulla sivistysjohtaja, vt. tekninen johtaja, talous- ja kehittämisjohtaja sekä kunnallistekniikan päällikkö. Kutsu lähetettiin 22.1.2026.
2.2.2026 TILAPVA	Kuultiin yhtä viranhaltijaa ja kahta luottamushenkilöä.
10.2.2026 TILAPVA	Kuultiin kahta luottamushenkilöä ja neljää viranhaltijaa.
24.2.2026 TILAPVA	Päätettiin kuulla asianosaisia. Kutsu saapua suulliseen kuulemiseen ja kirjallisen lausunnon pyyntö lähetettiin 13.3.2026.
26.3.2026 TILAPVA	Kuultiin kaupunginhallituksen I ja II varapuheenjohtajaa. Kirjallista lausuntoa he eivät antaneet.
2.4.2026 TILAPVA	Kuultiin kaupunginhallituksen puheenjohtajaa.
14.4.- 15.4.2026	Raportin valmistelu ja päätösesitys valtuustolle.

Kirjallisesti kuullut henkilöt	Suullisesti kuullut henkilöt
Aloitteen tekijät	
Vesa Ahola	Vesa Ahola
Henna Jyrkkä	Henna Jyrkkä
Tiina Karppinen	Tiina Karppinen
Juhana Kelloniemi	Juhana Kelloniemi
Veikko Niemelä	Veikko Niemelä
Jarmo Palojärvi	Jarmo Palojärvi
Kari-Antti Virkkula	Kari-Antti Virkkula
Kaupunginhallituksen jäsenet	
Jarkko Kotilaine	Jarkko Kotilaine
Anita Ruokamo	Senni Raimosvuo
Riitta Savukoski	Anita Ruokamo
Tarja Kaisanlahti	Riitta Savukoski
Tiina Karppinen	
Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto	
Sirpa Iivari	Sirpa Iivari
Pirkka Aalto	Teija Kerkelä
	Pirkka Aalto
Viranhaltijat	
	Dina Solatie
	Esa Pöyliö
	Ilpo Tervonen
	Tuula Kuvaja
	Eero Saarijärvi
Sivistyslautakunnan puheenjohtaja	
Timo Alaräisänen	Timo Alaräisänen

Annettujen lausuntojen ja haastatteluiden perusteella tilapäinen valiokunta on muodostanut seitsemän (7) erillistä asiakokonaisuutta, joiden perusteella voidaan arvioida kaupunginhallituksen puheenjohtajistoon kohdistettua epäluottamusta ja luottamusta.

Tässä raportissa lainausmerkein ja kursivoidulla tekstillä kirjatut tekstit ovat osittain stilisoituja otteita kirjallisista tai suullisista kuulemisista.

1. Aloitteen allekirjoittaminen

”Kaupunginhallituksen I ja II varapuheenjohtaja ovat itse allekirjoittaneet aloitteen kaupunginhallituksen puheenjohtajiston erottamiseksi. Tämä aiheuttaa epätietoisuutta, onko kysymyksessä vain kaupunginhallituksen puheenjohtajan erottamisaloite. Lausunnoissa on tuotu esille, että yhteistyön tahtotila ei ole aito.”

2. Salassapito

”Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja on useaan otteeseen tuonut kaupunginhallituksen sisäisiä keskusteluja ja luottamuksellisia tietoja julkisuuteen valtuuston kokouksissa ja sosiaalisessa mediassa. Tämä on johtanut siihen, että hallitus ei pidä epävirallisia tapaamisia ja keskusteluja riittävässä määrin ja sen vuoksi joillekin tulee kokemus, että päätöksiä valmistellaan pienessä piirissä.

Hallituksen puheenjohtaja on todennut valtuuston kokouksessa 28.10.2025, että hän ei luota siihen, että luottamukselliset keskustelut pysyvät hallituksen keskuudessa. Tästä johtuen jotkut hallituksen jäsenet ovat tehneet johtopäätöksen, että luottamuspula koskee koko hallitusta. Osa lausunnonantajista toteaa, että jokaisen hallituksen jäsenen pitäisi sitoutua pelisääntöihin, sillä sitoutumattomuus heikentää hallituksen toiminnan.”

Tilapäisen valiokunnan huomio

Kuntalain 101 §:n mukaan Valtuuston kokoukset ovat julkisia, jollei kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi tai jollei valtuusto muuten painavan syyn vuoksi jossakin asiassa toisin päättä.

Valtuuston suljetussa kokouksessa esitetyt ja siinä käydystä keskustelusta laaditut asiakirjat ovat salassa pidettäviä, jos niin laissa säädetään.

Muun toimielimen kuin valtuuston kokoukset ovat julkisia vain, jos toimitielin niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi.

Yleisöllä on oltava mahdollisuus seurata toimielimen julkista kokousta myös siltä osin kuin kokoukseen osallistutaan sähköisesti.

Kuntalain selitysteoksen mukaan: ”jos kokous on suljettu, kokouksen keskustelut on tarkoitettu luottamuksellisiksi. Keskustelun paljastamista ei kuitenkaan pidetä salassapitorikoksena (rikoslain 40:5 §) vaan lähinnä hyvän hallintotavan vastaisena. Omien mielipiteiden esittelylle ei ole esteitä, mutta muiden puheenvuoroista kertominen voi vaikeuttaa sitä luottamuksellisuutta, jota hyvä kokoustyöskentely edellyttää. Toimielimen luottamushenkilöjäsenei ole toimielimen alainen, eikä toimitielin voi nimenomaisesti kieltää luottamushenkilöä kertomasta suljetun kokouksen keskusteluista ulkopuolisille.” Harjula-Prättälä 2019.703.

Valiokunnan tietoon on saatettu, että hallitus, valtuuston puheenjohtajisto ja kaupungin johtoryhmä tulevat pitämään useamman 3-4 tunnin kehittämispäivän lähitulevaisuudessa. Aikataulua ei ole tarkemmin kerrottu.

Tilapäisen valiokunnan johtopäätös

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että luottamuksellisuus syntyy hallituksen sisällä, kun kaikki sen osapuolet toimivat vallitsevien sääntöjen mukaisesti. Tällöin asioista voidaan keskustella myös kokousten ulkopuolella ns. iltakouluissa, jolloin hallitukselle kokonaisuudessaan jää tunne, että asioista voi ja saa keskustella ja jokainen saa riittävästi tietoa päätösten tekemiselle.

3. Kokouskäyttäytyminen

”Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja käyttäytyy ajoittain epäasiallisesti naureskelemalla toisille hallituksen jäsenille. Puheenjohtajiston välit ovat jännittyneet, mikä näkyy piikittelynä ja toisen osaamisen kyseenalaistamisena. Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja tuo edelleen edellisen hallituskauden asioita esille. Niihin käytetään kohtuuttomasti aikaa eikä niitä enää pitäisi palata.

Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja nostaa kokouksissa esille asioita, jotka koskevat hänen henkilökohtaisia asioitaan. Monet asiat

ovat tapahtuneet ennen tätä hallituskautta. Luottamushenkilön poliittinen toiminta menee näin ollen henkilökohtaisuuksiin. Lisäksi hän esittää epäasiallisia kommentteja toisia luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita kohtaan. Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja arvostelee jälkikäteen kaupunginhallituksen päätöksiä, vaikka on itse ollut mukana kokouksissa ja päätökset ovat yksimielisiä, eikä hän ole jättänyt eriävää mielipidettä.

Valtuusaloitteen tekijät ovat tuoneet esille, että hallituksen puheenjohtaja on väheksynyt uusia valtuutettuja kaupunginvaltuuston kokouksessa 28.10.2025, jolloin on koettu, että hallituksen puheenjohtaja käyttäytyi epäasiallisesti.”

”Hallituksen puheenjohtajisto muodostaa konsernijaoston ja sen toimivuuden kannalta on tärkeää, että hallituksen puheenjohtajisto kykenisi yhteistyöhön.”

Tilapäisen valiokunnan huomio

Kuntalain 69 § 2 momentin mukaan: ”Luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.” Kemijärven kaupungin eettisten ohjeiden mukaan: ”Luottamushenkilölle tulee taata perustavaa laatua olevat laajat oikeudet sananvapauteen. Luottamushenkilön tulee myös ymmärtää, että ne velvoittavat häntä asiallisuuteen. Luottamushenkilöiden epäasiallisen käytökseen puuttumisen toimivalta on kaupunginhallituksella. Kokouksissa toimielimen puheenjohtajan tulee puuttua epäasialliseen käyttäytymiseen.”

Työturvallisuuskeskuksen julkaisun epäasiallisen käytöksen käsitteleminen luottamuselimissä -oppaan mukaan: ”Päätöksenteossa hyvän työskentelyilmapiirin luominen on jokaisen luottamushenkilön vastuulla. Luottamushenkilön pitää pystyä tekemään asiallisesti yhteistyötä toisten luottamushenkilöiden, kunnan tai hyvinvointialueen viranhaltijoiden sekä työntekijöiden kanssa. Asialliseen yhteistyöhön kuuluu toisten arvostava ja kunnioittava kohtelu. Jokainen voi käytöksellään vaikuttaa ilmapiiriin valtuustossa ja edistää omalla tekemisellään rakentavaa ja avointa keskustelukulttuuria. Hyviin vuorovaikutustaitoihin kuuluu se, että toisia ei keskeytetä, heille ei huudeta eikä heitä nolata. Hyvää käytöstä on kuunnella rauhassa toisen ihmisen mielipide, vaikka sitä ei itse kannattaisikaan. Jokaisella luottamushenkilöllä on myös vastuu olla rakentava ja ratkaisukeskeinen. Omaa käytöstä on hyvä havainnoida kriittisesti ja pyytää siitä palautetta. Myös anteeksipyyttämisen taitoa on hyvä jokaisen harjoitella. Hyvä ilmapiiri ei synny itsestään, vaan sen eteen täytyy tehdä jatkuvasti työtä. Päätöksenteossa mukana olevien on tärkeää näyttää hyvää esimerkkiä käyttäytymällä kaikissa tilanteissa

hyvin ja osoittamalla ymmärrystä erilaisia näkökulmia kohtaan sekä kykenemällä ratkaisemaan ristiriitoja asiallisella tavalla. On tärkeää, että jokainen luottamushenkilö tunnistaa oman vastuunsa ilmapiirin ylläpitämisessä ja edistämisessä ja toimii kaikissa tilanteissa niin, että päätöksenteossa vallitsee keskinäinen luottamus ja kunnioitus.”

Tilapäisen valiokunnan johtopäätös

Hallituksen ja valtuuston tulisi sisäistää eettiset ohjeet, jotta ilmapiiri paranisi ja kaikille käy selväksi pelisäännöt.

4. Kokousten johtaminen ja yhteistyö viranhaltijoiden kanssa

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja hallitsee kokoustekniikan. Hän vetää kokoukset hyvin, jämäkästi, asiallisesti ja rauhallisesti. Kokoustilanne ei ole uhkaava eikä jännittynyt. Kokouksessa voi puhua, jos on tarvetta. Asiat tuodaan valmisteltuina ja niihin pyydetään lisäselvityksiä, jos on tarpeen. Asioista äänestetään, jos ei päästä yksimielisyyteen. Päätökset ovat lain mukaisia. Puheenjohtaja puuttuu epäasialliseen käytökseen kokouksessa.

Jotkut haastatellut ovat tuoneet esille, että puheenjohtajan tapa vetää kokouksia on vanhanaikainen. Hän toimii syrjivästi eikä ole tasapuolinen.

Yhteistyö viranhaltijoiden kanssa on ollut asiallista eikä poliittista ohjausta taikka painostusta ole esiintynyt.

Osa haastatelluista on sitä mieltä, että nykyisellä hallituksen puheenjohtajistolla voidaan jatkaa, osa on taas sitä mieltä, että ei voida jatkaa.

5. Vaalien jälkeisten luottamuspaikkaneuvotteluiden toimeenpano ei ole toteutunut sovitun mukaisena.

”Kemijärven Energia ja Vesi Oy:n hallitus on nimeämättä vaalien jälkeen. Haastatteluissa ja lausunnoissa on tuotu esille epäluottamus kaupunginhallituksen puheenjohtajaan, koska hallitusta ei ole voitu valita. Tasa-arvopykälän noudattamista ei pidetä todellisena syynä. Tosin enemmistö kaupunginhallituksen jäsenistä on sitä mieltä, että tasa-arvolain pykälää pitää noudattaa.”

Tilapäisen valiokunnan huomio

Tilapäisellä valiokunnalla ei ole pääsyä luottamuspaikkaneuvottelujen muistioihin, joten asia on tutkittu saatavilla olevien pöytäkirjojen ja haastatteluiden ja lausuntojen perusteella.

Kemijärven kaupungin konserniohjeen 4. kohdan mukaan kaupunginhallitus nimeää kaupungin ehdokkaat tytäryhtiöiden hallituksiin. Vaalien jälkeen valtuustoryhmät ovat sopineet luottamushenkilöpaikkajaoista yksimielisesti. Kaupunginhallituksen esityslistalla on ollut 25.8.2025 § 281 Kemijärven Energia ja Vesi Oy:n yhtiökokous 27.8.2025 hallituksen jäsenten valinta / yhtiökokousedustajan ohjeistus. Kaupunginjohtaja on poistanut pykälän esityslistalta, joten sitä ei ole käsitelty. Kaupunginhallituksen esityslistalla oli 22.9.2025 § 326 Kemijärven Energia ja Vesi Oy:n yhtiökokous 25.9.2025 hallituksen jäsenten valinta / yhtiökokousedustajan ohjeistus. Kaupunginjohtajan päätösesitys oli: ”Kaupunginhallitus ohjeistaa yhtiökokousedustajaa valitsemaan hallituksen viisi (5) varsinaista hallituksen jäsentä uuden yhtiöjärjestyksen ja hallituksen toimitusjärjestyksen mukaan siten, että kolme jäsentä valitaan kahdeksi vuodeksi ja kaksi jäsentä neljäksi vuodeksi.” Kaupunginhallitus päätös oli: ”Heikki Nivala esitti, että asiaa ei käsitellä vaan asia jätetään pöydälle, koska asiasta ei ole päästy neuvottelutulokseen. Eino Meriläinen kannatti Nivalan esitystä. Kari-Antti Virkkula esitti asian käsittelyn jatkamista. Virkkulan esitys kannattamattomana raukesi. Kari-Antti Virkkula jätti päätökseen eriävän mielipiteen perusteena, että tasa-arvolain 40 %:n sukupuolijakaumasta voidaan poiketa perustellusta syystä, tämä syy voi olla toimialakohtainen osaaminen.” Tämän jälkeen asiaa ei ole otettu kaupunginhallituksen esityslistalle. Päätöksiä on tutkittu 30.3.2026 saakka.

Tilapäisen valiokunnan johtopäätös

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että mikään valtuustoryhmä ei ole joutanut esittämänsä ehdokkaan vaihtamisesta niin, että tasa-arvolain mukainen sukupuolijakauma toteutuisi.

”Kehitysyhtiön auditointia ei ole toteutettu sovitun mukaisesti.”

Kaupunginvaltuusto päätti 26.5.2025 organisaatiouudistuksesta 1.1.2026 lukien. Sen mukaan Kemijärven Kehitys Oy:n toiminta siirrettiin konserni- ja elinkeinopalvelujen alaiseksi toiminnaksi. Kokouksessa Heikki Nivala esitti: ”Kemijärven Kehitys Oy:n osalta tehdään vuoden 2025 aikana yhtiön toimintaa koskeva, ulkopuolisen laatijan toimesta laaja-alainen selvitys ja päätösten vaikutusten arviointi, jossa muun tarkastelun lisäksi kuullaan ja huomioidaan erityisesti yhtiön asiakkaiden

(yriyten/yrittäjien) näkemys yhtiön toiminnasta ja sen kehittämistä. Kemijärven Kehitys Oy:tä koskeva toiminnan jatkamis- tai lopettamis- päätös tehdään vasta sen jälkeen, kun selvitys on valmistunut.” Esitys kannattamattomana raukesi.

1.12.2025 kaupunginhallitus teki päätöksen Kemijärven Kehitys Oy:n liikkeenluovutuksesta Kemijärven kaupungille. Tässä yhteydessä ei käsitelty auditointia.

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 8.12.2025 § 437 toteuttaa auditoinnin: ” Kaupunginhallitus päättää toteuttaa Kemijärven Kehitys Oy:n auditoinnin vuosilta 2024 ja 2025. Auditointi toteutetaan vuoden 2026 aikana ja auditoinnin kustannukset katetaan elinkeino- ja työllisyyspalveluiden asiantuntijapalveluiden ostoon varatuista määrärahoista. Kaupungin tuottaman yrityspalvelutoiminnan auditointi toteutetaan vuoden 2026 osalta vuoden 2027 alussa.”

Tilapäisen valiokunnan johtopäätös

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että auditoinnista on nyt tehty päätös ja tilapäisellä valiokunnalla ei ole käytössään sopimusta, johon väitteessä viitataan.

6. Pumppuvoimala-asiat

Lausunnoissa on tuotu esille, että kaupunginhallituksen puheenjohtajan käyttämä otto-oikeus Pohjolan Voima Oy:n kaavoitusasiassa, on aiheuttanut jännitteitä valtuutettujen piirissä.

Tilapäisen valiokunnan huomio

Elinvoimalautakunta päätti 11.9.2025 § 93, että elinvoimalautakunta ei hyväksy kaavoitussopimusta Askanselän ja Askanaavan alueen kaavoittamiseksi, eikä myöskään Vietteri-Lehtola Askanperä-Käsmänperä rantaosayleiskaavan muutoksen käynnistämistä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja käytti kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta ja asia käsiteltiin uudelleen kaupunginhallituksessa 3.11.2025 § 385, jonka mukaan: ”Kaupunginhallitus päätti hyväksyä PVO-Vesivoima Oy:n tekemän kaavoitusaloitteen. Lisäksi Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Sweco Finland Oy:n kaavojen laatijaksi ja liitteen mukaisen kaavoitussopimuksen Askanselän ja Askanaavan alueen kaavoittamiseksi, sekä Vietteri-Lehtola-Askanperä-Käsmänperä rantaosayleiskaavan muutoksen käynnistämisen.

Kuntalain 92 § 1 momentin mukaan: ”Kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.”

Tilapäisen valiokunnan johtopäätös

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja toimi lain mukaisesti.

Osassa lausunnoissa on esitetty, että valta on keskittynyt kaupunginhallituksen puheenjohtajalle pumppuvoimalatyöryhmien ja hallituksen puheenjohtajuuden myötä, mikä aiheuttaa epäilyksiä, salaillaanko asioita hallitukselta. On koettu ongelmalliseksi se, että valtuusto ei ole päässyt asettamaan tavoitteita pumppuvoimalaneuvotteluille. Tästä seuraa ajatus, että kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja neuvottelevat ilman valtuustolta saatua ohjeistusta.

Tilapäisen valiokunnan huomio

Kaupunginhallitus asetti 4.11.2024 pumppuvoimalatyöryhmät. Yksi työryhmistä on neuvotteluryhmä, johon kuuluvat: kaupunginjohtaja, varajäsen hallintojohtaja, elinvoimajohtaja, kaupunginhallituksen pj., varajäsen hallituksen 1.varapj., varajäsen valtuuston 1 varapj. ja ohjausryhmän pj., varajäsen. Neuvotteluryhmän tehtävät ovat: yhtiöiden, valtiovallan, naapurikuntien ja muiden oikeudenomistajien sekä alueviranomaisten kanssa neuvottelemisen hyväksytyjen selvitys- sekä edunvalvontasuunnitelman ja valtuuston linjausten mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto ei ole käsitellyt tavoitteita yhdessäkään kokouksessa. Kaupunginhallituksen 4.11.2024 päätöksen valmisteluteksteissä todetaan, että ”pumppuvoimaloita koskevat merkittävät päätökset tekevät aina kaupunginhallitus ja -valtuusto”.

Neuvotteluiden aloittamispäätös on tehty 17.11.2025 kaupunginhallituksessa:

”Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti päätösehdotuksen täydennettynä, että

1. Kemijärven kaupunki aloittaa pumppuvoimaloita suunnittelevien yhtiöiden kanssa neuvottelut hankkeita koskevista asioista.

Neuvottelujen käynnistäminen ei merkitse kaupungin sitoutumista hankkeiden toteuttamiseen, vaan niiden tarkoituksena on vahvistaa kaupungin edunvalvontaa ja vaikutusmahdollisuuksia. Mahdollisesta neuvottelutuloksesta päätöksen tekee kaupunginhallituksen valmistelun kautta kaupunginvaltuusto

2. Tavoitteena on, että kaupungin YVA-lausunnoissa esitetyt vaatimukset otetaan huomioon hankkeiden jatkosuunnittelussa

3. Neuvotteluissa edellytetään, että mahdollisista haitoista ja vahingoista maksetaan oikeudenmukaiset korvaukset. Lisäksi edellytetään, että kaupungille tuloutetaan oikeudenmukainen osuus hankkeen tuotoista siinäkin tapauksessa, että hankkeet toteutetaan Kemijärven kaupungin kannan vastaisesti.”

Kaupunginhallituksen valmistelutekstissä todetaan: ”Neuvottelujen aloittaminen ei tässä vaiheessa merkitse kaupungin sitoutumista hankkeen toteuttamiseen, vaan neuvottelujen tarkoituksena on varmistaa kaupungin edunvalvonta, tiedonsaanti ja vaikutusmahdollisuudet hankkeiden jatkovalmistelussa päätöksenteon pohjaksi.”

Tilapäisen valiokunnan johtopäätös

Kysymykseksi jää tarkoittiko edellinen kaupunginhallitus tuoda neuvottelutavoitteet valtuuston päätettäväksi ja olisiko neuvottelutavoitteiksi pitänyt tuoda kaupunginvaltuustoon? 17.11.2025 kaupunginhallituksen päätös osoittaa puolestaan, että neuvottelutuloksesta päätöksen tekee kaupunginvaltuusto.

Epätietoisuutta herättää se, että pumppuvoimalan ohjausryhmä ei ole kokoontunut kovinkaan usein eikä sitä ole informoitu neuvotteluista.

Tilapäinen valiokunta on pyytänyt Kemijärven kaupungin kirjaamosta ohjausryhmän muistiot. Niitä on yhteensä viisi kappaletta. Vuonna 2024 kaksi, 2025 yksi ja 2026 kaksi.

Salassapitosopimus herättää kysymyksiä. Onko se kaupunginhallituksen puheenjohtajan yksin päättämä vaatimus. Jos henkilö ei ole allekirjoittanut sopimusta, ei häntä ole kutsuttu neuvotteluun.

Tilapäisellä valiokunnalla ei ole kirjallista tietoa po. salassapitosopimuksesta eikä sen allekirjoittamisesta tai miksi se on pitänyt allekirjoittaa.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja toimii useissa keskeisissä organisaatioissa johtavassa asemassa. Johdatteleeko hän asioiden

kulkua haluamaansa suuntaan ja tästä herää kysymys, tehdäänkö päätökset pienissä piireissä. Heikki Nivala on kaupunginhallituksen puheenjohtaja, valtuustoryhmän puheenjohtaja, valtuustoryhmien puheenjohtaja, Kemijärven Jäähalli Oy:n toimitusjohtaja ja Kemijärven Energia ja Vesi Oy:n hallituksen puheenjohtaja. Hän toimii myös pumppuvoimalatyöryhmissä, osassa puheenjohtajana. Osa lausunnonantajista esitti myös virheellisesti, että Nivala toimii kunnallisjärjestön puheenjohtajana.

On nostettu myös esiin kaupunginhallituksen puheenjohtajan pieni äänimäärä vaaleissa ja silti hän on kunnallisjärjestön tuella saanut rakennettua valta-aseman.

Tilapäisen valiokunnan huomio

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginhallituksen jäsenet valittiin 9.6.2025 kaupunginvaltuuston kokouksessa § 60. Ehdotuksen jäsenistä teki kukin valtuustoryhmä oman päätösprosessinsa mukaisesti. Kaupunginvaltuuston päätös oli yksimielinen.

Kaupunginhallitus päätti 4.11.2024 § 315 nimetä kolme työryhmää: ”Pumppuvoimalahankkeiden merkityksellisyyden vuoksi Kemijärven kaupunki panostaa Kemijärven kaupungin ja kemijärveläisten etujen turvaamiseen, ajamiseen ja valvontaan. Kaupungin velvollisuus on huolehtia, että kaupunkilaisten edut huomioidaan ja turvataan kaikissa vaihtoehtoisissa. Jotta lopputulos olisi kaupungin ja kaupunkilaisten kannalta paras mahdollinen, kaupunki nimeää pumppuvoimalahankkeita koskevaan selvitystyöhön viranhaltijoista ja poliittisista päättäjistä koostuvan ohjausryhmän, viranhaltijatyöryhmän sekä kaupunkia neuvotteluissa edustavan neuvotteluryhmän. Ohjausryhmä ei ole kuitenkaan asioista päättävä toimielin. Pumppuvoimaloita koskevat merkittävät päätökset tekevät aina kaupunginhallitus ja -valtuusto.”

Työryhmät ovat:

Viranhaltijatyöryhmä, jossa jäseninä ovat kaupunginjohtaja puheenjohtajana, elinvoimajohtaja, hallintojohtaja sihteerinä, talous- ja kehittämisjohtaja sekä mahdollinen projektipäällikkö.

Ohjausryhmä, jossa jäseninä ovat kaupunginhallituksen jäsenet, hallituksen ja valtuuston puheenjohtajat sekä varapuheenjohtajat, valtuustoryhmien puheenjohtajat, kaupunginjohtaja esittelijänä sekä elinvoimajohtaja ja/tai mahdollisen hankkeen projektipäällikkö sihteerinä.

Ohjausryhmä valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Edellisen valtuustokauden puheenjohtajana toimi kaupunginjohtaja Dina Solatie

(ohjausryhmän pöytäkirja 9.12.2024). Kuluva valtuustokauden puheenjohtaja ei käy ilmi pöytäkirjoista. 25.3.2026 ohjausryhmässä puheenjohtajaksi valittiin kaupunginjohtaja Dina Solatie. Kuluva valtuustokauden ohjausryhmän puheenjohtajana toimii Heikki Nivala.

Neuvotteluryhmä, johon kuuluu kaupunginjohtaja, varajäsenenään hallintojohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja varajäsenenään hallituksen 1. varapuheenjohtaja, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja varajäsenenään valtuuston 1. varapuheenjohtaja, ohjausryhmän puheenjohtaja. Kaupunginjohtaja toimi tämän ryhmän puheenjohtajana. Myöhemmin neuvotteluryhmä valitsi puheenjohtajaksi Heikki Nivalan. Kaupunginhallituksessa ei ole tehty uutta päätöstä puheenjohtajan vaihtamisesta.

Keskustan valtuustoryhmä on valinnut puheenjohtajakseen Heikki Nivalan ja suurimman valtuustoryhmän puheenjohtaja toimii valtuustoryhmien puheenjohtajana.

Uusi kaupunginhallitus ei ole päässyt yksimielisyyteen Kemijärven Energia ja Vesi Oy:n uuden hallituksen valinnasta, joten vanha hallitus jatkaa työtä, kunnes uusi hallitus on saatu nimettyä.

Jäähalliyhtiön toimitusjohtajan työsuhde ei ole luottamuspaikka. Yhtiöllä on hallitus, jolle toimitusjohtaja raportoi yhtiön toiminnasta.

Voitaneen todeta, että Heikki Nivala on valittu demokraattisesti eri luottamuselimiin. Pumppuvoimaloiden ohjaus- ja neuvotteluryhmän puheenjohtajuuksista ei löydy kirjallista dokumenttia.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja ei ole tuonut esille omaa kantaansa pumppuvoimalakysymyksessä.

Perustuslain 12 §:n mukaan jokaisella on sanan vapaus. Ihmisoikeuksien 19 artiklan mukaan jokaisella on oikeus mielipiteen- ja sananvapauteen. Tässä voidaan kysyä, pitääkö kaikkien ilmaista mielipiteitä.

Kaupunginhallituksen olisi pitänyt käsitellä nopeammassa aikataulussa valtuustoaloite, jonka sisältönä on periaatepäätös kaupungin kielteisestä suhtautumisesta suunnitteilla oleviin pumppuvoimalahankkeisiin.

Risto Korkalo jätti 2.9.2025 valtuustoaloitteen pumppuvoimalaitoksia ja vastaavia vesivarastoja koskevasta periaatepäätöksestä. 28.10.2025 seitsemän valtuutettua pyysi valtuuston kokouksen pitämistä kuntalain 94§ 2 momentin perusteella. Valtuusto merkitsi tiedoksi asian käsittelyvaiheen.

Elinvoimalautakunta käsitteli valtuustoaloitteen 20.11.2025 ja päätti äänestyksen jälkeen esittää, että valtuustoaloitteen mukainen kielteinen periaatepäätös tehdään. Valtuusto käsitteli aloitteen ja päätti kielteisestä periaatepäätöksestä äänestyksen jälkeen 3.2.2026 pidetyssä valtuuston kokouksessa.

Asian käsittely kesti viisikuukautta, eikä sen käsittelyssä esiintynyt viivettä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja neuvottelee pumppuvoimaloista ja on jäähalliyhtiön puheenjohtaja. Tämä yhteys herättää puohueettomuudesta epäilyksiä varsinkin, kun Kemijoki Oy on tukenut jäähallia käyttävää urheiluseuraa huomattavalla summalla ja on asennuttanut jäähallin seinään mainoksen.

Valiokunnan tietoon on saatettu, että jäähalliyhtiö ei solmi mainossopimuksia. Sopimukset tekee Kemijärven Kiekko ry ja sillä on *oikeus* myydä mainostilaa sekä hallin sisältä että ulkopuolelta.

Esa Kangas on eronnut jäähalliyhtiön hallituksesta, eikä hänen tilalleen ole valittu uutta jäsentä. Jarruttaako kaupunginhallituksen puheenjohtaja valintaa siksi, että epämieluisaa henkilöä ei valita hallitukseen.

Kaupunginvaltuusto valitsi 9.6.2025 kokouksessaan Henri Holmströmin Heikki Nivalan varajäseneksi kaupunginhallitukseen. 2.9.2025 valtuusto myönsi eron luottamustoimista Henri Holmströmille paikkakunnalta muuton vuoksi. Valtuusto valitsi 30.9.2025 Esa Kankaan Heikki Nivalan varajäseneksi kaupunginhallitukseen. 16.6.2025 kaupunginhallitus ohjeisti Kemijärven Jäähalli Oy:n yhtiökokousedustajaa valitsemaan hallitukseen seuraavat henkilöt: Heidi Mustonen (pj), Kati Pelkonen, Henri Holmström, Jesse Kerkelä, Benny Laine. Sen jälkeen kaupunginhallitus ei käsitellyt Kemijärven Jäähalli Oy:n hallituksen täydentämistä kuin vasta 16.3.2026, jolloin hallitus päätti: ”Kaupunginhallitus päätti ohjeistaa yhtiökokousedustajaa valitsemaan Kemijärven kaupungin edustajaksi Päivi Lampelan eronneen jäsenen tilalle Kemijärven Jäähalli Oy:n hallitukseen.” Edeltävässä tekstissä todetaan, että Esa Kangas on eronnut yhtiön hallituksesta, mikä on virheellinen kirjaus.

Tosiasiasa Esa Kangasta ei ollut valittu lainkaan Kemijärven Jäähalli Oy:n hallitukseen, vaan Henri Holmströmin tilalle valitaan edustaja vasta seuraavassa yhtiökokouksessa.

7. Valtuuston ja hallituksen puheenjohtajien välinen yhteistyö näyttäytyy epäselvänä.

Kaupungin edustamisen osalta on esiintynyt ristiriitaisuutta.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja edustaa kaupunkia muiden puheenjohtajien ja kaupungin viranhaltijoiden kanssa sovitulla tavalla (hallintosääntö 5 §). Kaupunginjohtajalla on yleisvastuu kaupungin toiminta-ajatuksen ja strategian toteuttamisesta, kunnan yleisjohdosta, kaupunginhallituksen asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta, elinvoiman kehittämisestä, kunnan edunvalvonnasta ja edustamisesta sekä kuntamarkkinoinnista (hallintosääntö 29 §).

Tilapäisen valiokunnan tietoon on saatettu, että tämä ristiriitaisuus on sovittu.

Tilapäisen valiokunnan esitys

Tilapäinen valiokunta esittää valtuustolle päätettäväksi:

1. todeta tilapäisen valiokunnan suorittaneen valmistelutyönsä huolellisesti ja riittävästi asiaa selvittäen.
2. merkitä tiedoksi ja huomioon otettavaksi kaupunginhallituksen ja asianosaisten lausunnot.
3. kaupunginhallituksen puheenjohtajiston nauttimasta luottamuksesta valiokunnan laatiman selvityksen perusteella.

Lähteet Eettiset ohjeet, Kemijärven kaupunki KV 24.6.2024
Epäasiallisen käytöksen käsitteleminen luottamuselimissä -opas,
Työturvallisuuskeskus 2025
Hallintosääntö, Kemijärven kaupunki KV 19.12.2022
Harjula, Heikki – Prättälä Kari, Kuntalaki – Tausta ja tulkinnat,
Alma talent, Helsinki 2019
Kuntalaki 410/2015